

ค่านิยม 8H สำหรับการบริหารจัดการการศึกษาของนักเรียนที่โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์

8H values for student education Management at Sacred Heart Convent School

สุนันตา สถาพรวัลย์รัตน์¹ กิตติชัย สุทธาสินอบ²Sunanta Sataphonwalairat¹ and Kittichai Suthasinobol²

บทคัดย่อ

ค่านิยม 8H ประกอบด้วย ความรักแท้ (Heart) ความดีงาม (Holy) ความซื่อสัตย์ (Honest) ความเคารพในเกียรติศักดิ์ศรี (Honor) ความสุภาพ (Humble) ความเป็นพี่น้องและเป็นหนึ่งเดียวกัน (Home) ความหวัง (Hope) และความเมตตากรุณา (Hospitality) ถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลและสังคม โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่สังคมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติ ทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ค่านิยมเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม สถานศึกษามีบทบาทชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมควบคู่ไปกับการรู้ทางวิชาการ โดยมุ่งเน้นการบ่มเพาะลักษณะนิสัยที่ดี การปลูกฝังจิตสำนึกทางสังคม และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสังคมที่มีคุณภาพ

การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในหลายด้าน ทั้งทักษะการปรับตัว ทักษะชีวิต และคุณลักษณะที่สำคัญ เช่น คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และพร้อมเผชิญกับความท้าทายของโลกยุคใหม่ ดังนั้น การนำค่านิยม 8H มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางวิชาการและคุณธรรม

คำสำคัญ: ค่านิยม ค่านิยม 8H การจัดการศึกษา

¹นิตยระดับการศึกษาปริญญาเอก สังกัดสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, Student, education level:

Doctoral degree, field of study Educational Science and Learning Management, Srinakharinwirot University

²รองศาสตราจารย์ ดร. หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, Associate Professor Head of the Department of Curriculum and Instruction Faculty of Education Srinakharinwirot University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุนันตา สถาพรวัลย์รัตน์, sunanta.lee@g.swu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 23 ธันวาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 19 กุมภาพันธ์ 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 20 กุมภาพันธ์ 2568

ABSTRACT

The 8H values, which consist of Heart, Holy, Honest, Honor, Humble, Home, Hope, and Hospitality, serve as a fundamental foundation for the moral and ethical development of individuals and societies. Particularly in the digital age, where societies face rapid changes across multiple dimensions—technology, economy, and social structures—these values act as essential tools for cultivating quality individuals and responsible citizens. Educational institutions play a pivotal role in promoting and developing morality alongside academic knowledge, emphasizing the nurturing of good characters, fostering social consciousness, and instilling a sense of collective responsibility. These elements are crucial for building a high-quality society.

In the digital era, education must focus on equipping learners with diverse competencies, including adaptability, life skills, and essential attributes, such as morality and ethics. This approach ensures that learners can effectively navigate a rapidly changing society and confront the challenges of the modern world. Therefore, integrating the 8H values into teaching and learning processes represents a strategic approach to developing learners who demonstrate quality in both academic performance and moral character.

Keywords: Values, 8H Values, Educational Provision

บทนำ

ในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด และความท้าทายทางสังคมที่หลากหลาย การจัดการศึกษาจึงไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการเท่านั้น แต่เป็นการสร้างรากฐานให้ผู้เรียนได้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์เป็นหนึ่งในสถาบันการศึกษาที่มีความมุ่งมั่นและมีเป้าหมายในการพัฒนาเยาวชนทั้งด้านความรู้และคุณธรรม ผ่านแนวทางการเพาะบ่มและค่านิยม 8H ที่เป็นกรอบสำคัญในการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ, 2560, หน้า 152–153)

จากเอกสารการประชุมสัมมนาประจำปีการศึกษา 2566 ของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 52 หัวข้อก้าวไปด้วยกันเพื่ออนาคตการศึกษาคาทอลิกไทยที่ดีกว่าเดิม กล่าวไว้ว่า สภาการศึกษาคาทอลิกได้ดำเนินงานเพื่อให้สถาบันการศึกษาคาทอลิกได้มีอัตลักษณ์ ตระหนักถึงคุณค่าและการศึกษาว่าเปลี่ยนแปลงโลกได้ และสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงชี้ให้เห็นหน่วยงานต่าง ๆ ทางด้านการศึกษาคาทอลิกทุกระดับ เริ่มต้นตั้งแต่สมณะกระทรวงการศึกษาคาทอลิก สมาคมการศึกษาคาทอลิกสากลฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑลต่าง ๆ

รวมถึงคณะนักบวชที่ปฏิบัติภารกิจการศึกษา การอบรมสั่งสอนแล้วแต่มีความตื่นตัวในการทบทวนตนเอง เชิญกับสภาพความเป็นจริงในการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสร้างความชัดเจนในทิศทางที่จะก้าวเดินต่อไปด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก บาทหลวงเอกลักษณ์ หอมประทุม ผู้รับผิดชอบสภาการศึกษาคาทอลิกได้กล่าวไว้ว่า สภาการศึกษาคาทอลิกในฐานะที่เป็นองค์กรกลางกำลังทบทวนบทบาทโรงเรียนคาทอลิกให้สาธารณชนได้ทราบถึงการมีอยู่ การมีตัวตนโรงเรียนในเครือข่ายคาทอลิกต่อหน้าสาธารณะมีอยู่ 4 ประการ คือ 1) ความเป็นเลิศด้านวิชาการ เพราะคำว่าโรงเรียนคือสถานที่ให้ความรู้วิชาการ 2) สภาพแวดล้อมกับการเปลี่ยนแปลงการดูแลบ้านที่เป็นส่วนรวมของเราทุกคน 3) มิติด้านศาสนา 4) การช่วยเหลือคนยากจนในโรงเรียนและบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในโครงการในกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมแห่งความรัก การแบ่งปัน การช่วยเหลือเกื้อกูล และการดำรงไว้ ซึ่งคุณธรรมของชาติ คือ การมีวินัย การมีความพอเพียงในชีวิต การมีความซื่อสัตย์ กตัญญู การมีจิตอาสาจิตสาธารณะ จิตแห่งการช่วยเหลือเกื้อกูล และเป็นคนที่มีความกตัญญูรู้คุณ ซึ่งในการขับเคลื่อนของสภาการศึกษาคาทอลิกมุ่งเน้นการเรียนรู้คุณธรรมที่มาจากหลักธรรมศาสนา โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ได้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้นักเรียน ครู และบุคลากรของโรงเรียนได้มีอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ซึ่งหมายถึง

ลักษณะอันแสดงถึงการดำเนินงานของโรงเรียนคาทอลิกที่เป็นไปตามหลักการศึกษาศาสนาของพระศาสนจักรคาทอลิก โรงเรียนคาทอลิกหมายถึง สถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเอกลักษณ์และปรัชญาการศึกษาคาทอลิก ซึ่งบริหารจัดการโดยสังฆมณฑล หรือคณะนักบวช หรือฆราวาส ในนิกายโรมันคาทอลิกที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามอัตลักษณ์คาทอลิกหมายถึงการทำให้แนวทางการศึกษาคาทอลิกได้รับการปฏิบัติในการจัดการศึกษาเพื่อส่งผลให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย), 2567, หน้า 41-44)

จากเอกสารประกอบการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13 โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา และองค์กรภาคีเครือข่าย ได้กล่าวไว้ว่า ระบบนิเวศหรือสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็ก การที่เด็กจะเติบโตขึ้นมาเป็นคนที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศ จึงจำเป็นต้องอาศัยระบบนิเวศที่ดี ซึ่งจะส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัย ส่งเสริมทักษะความรู้ความสามารถ รวมถึงหล่อหลอมจิตสำนึก และพฤติกรรมที่ดีให้แก่เด็ก เมื่อเด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับระบบนิเวศ (บวร) ที่ดี จึงพัฒนาขึ้นมาเป็นทุนชีวิตอันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์ที่มีผลต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ สังคม และสติปัญญา เกื้อหนุนให้เจริญเติบโตและดำรงชีพอยู่ได้อย่างเข้มแข็ง สามารถปรับตัว และเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงได้ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2556, หน้า 1) มีการค้นพบว่าแม้คนเราจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี หรือมีปัจจัยเสี่ยงเยอะ ก็ไม่ได้หมายความว่าคน ๆ นั้น จะมีปัญหาเสมอไป มีคนไม่น้อยกว่าครึ่งที่สามารถผ่านอุปสรรคนี้ได้ด้วย คุณลักษณะดังกล่าว อาจถูกเรียกในชื่อต่าง ๆ กัน เช่น ทักษะชีวิต ความเข้มแข็งทางใจ รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนชีวิตด้วย โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 กลุ่ม คือ 1) การเห็นคุณค่าตนเอง 2) การยึดมั่นในพฤติกรรมที่ดี 3) การมีทักษะสำคัญโดยเฉพาะการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น มีความสามารถในการแก้ปัญหา รู้จักจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตัวเองในทางที่สร้างสรรค์ ไม่ใช้ความรุนแรง ขณะเดียวกันก็กล้าปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนไปในทางที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง (สุริยเดว ทรีปาตี, 2560, หน้า 33)

ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองโลก การศึกษาจึงถูกออกแบบให้ช่วยเหลือหลอมบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีความซับซ้อนทางวัฒนธรรมและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, หน้า 4)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ไม่ได้อยู่ที่การให้ความรู้ทางวิชาการ แต่ยังมุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมผ่านการปฏิบัติจริง ด้วยแนวทางที่ชัดเจนจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามจิตตารมณ์พระหฤทัยของพระเยซูเจ้า (2017-2021) แผนนี้ได้วางรากฐานให้โรงเรียนพัฒนาแผนการส่งเสริมคุณธรรมในนักเรียนผ่าน “ค่านิยม 8H” ซึ่งครอบคลุมทั้งการพัฒนาความคิด จริยธรรม และลักษณะนิสัยที่ดีงาม ค่านิยม 8H นี้เป็นกรอบแนวทางสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนเติบโตเป็นคนดีของสังคม และมีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำที่ดีในอนาคต (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ, 2560, หน้า 16)

ค่านิยม 8H เป็นแนวทางที่เหมาะสมกับโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เนื่องจากสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม และจิตวิญญาณ ค่านิยมนี้ช่วยหล่อหลอมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม และดำรงชีวิตตามหลักคุณธรรมอันเป็นรากฐานของการศึกษาแบบคาทอลิก นอกจากนี้ 8H ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่สมดุล ไม่เพียงแต่ความเป็นเลิศทางวิชาการ แต่ยังรวมถึงการดูแลสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น อีกทั้งยังช่วยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถเผชิญความท้าทายในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีจิตใจที่เข้มแข็งและเปี่ยมด้วยคุณธรรม

บทบาทและความสำคัญของค่านิยมในระบบการศึกษา

ค่านิยมเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม (Schwartz, 2012; Halstead & Taylor, 2000) ค่านิยม 8H เป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย Heart (ความรักแท้) Holy (ความดีงาม) Honest (ความซื่อสัตย์) Honor (ความเคารพในเกียรติศักดิ์ศรี) Humble (ความสุภาพ ถ่อมตน)

Home (ความเป็นพี่น้องและเป็นหนึ่งเดียวกัน Hope (ความหวัง) และ Hospitality (ความเมตตากรุณา) ค่านิยมเหล่านี้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนในโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าในสังคมไทยและสังคมโลก

บริบทของสถานศึกษาพระหฤทัยคอนแวนต์

และความมุ่งมั่นในการปลูกฝังค่านิยม 8H

สถานศึกษาพระหฤทัยคอนแวนต์เป็นสถาบันการศึกษาที่มีรากฐานมาจากหลักการของศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม และจิตอาสา โดยค่านิยม 8H ได้ถูกนำมาเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเติบโตเป็นบุคคลที่มีความสมดุลทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ

ความหมายของค่านิยม 8H

ค่านิยม (Values) หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่าหรือสังคมยึดถือเป็นเกณฑ์ แรงจูงใจในการคิด ตัดสินใจ และกำหนดมาตรฐานพฤติกรรมของตนเองหรือสังคม ค่านิยมอาจดีหรือไม่ดีก็ได้ ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ตัดสิน (ราชบัณฑิตยสภา, 2564, หน้า 717)

ยนต์ ชุ่มจิต (2558, หน้า 189) ได้ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่าเป็น แนวความคิด ความประพฤติหรือสภาพการกระทำใด ๆ ที่บุคคลหรือสังคมนิยมชมชอบว่าเป็นสิ่งที่ควรแก่การประพฤติปฏิบัติ จึงยอมรับนับถือเป็น แนวประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอหรืออย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของตนหรือของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2562, หน้า 131) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง หลักการและพฤติกรรมชี้นำที่คาดหวังให้ส่วนราชการและบุคลากรปฏิบัติ ค่านิยมสะท้อนและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ของส่วนราชการ ค่านิยมสนับสนุนและขึ้น การตัดสินใจ ของบุคลากรทุกคน และช่วยให้ส่วนราชการบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

Limthanakom, Lauffer, Mujtaba & Murphy Jr, (2008) นิยามค่านิยมว่าเป็น “ความเชื่อที่ยั่งยืนซึ่งบุคคลใช้เป็นหลักในการกระทำ” ค่านิยมมีความคล้ายคลึงกับทัศนคติและความเชื่อตรงที่มีส่วนประกอบของความรู้ ความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม แต่ค่านิยมมีความยั่งยืนกว่าทั้งความเชื่อและทัศนคติ

Rai (2020) สำรวจ ค่านิยมหลักของ 101 ประเทศ และอธิบายว่าค่านิยมเหล่านี้ส่งผลต่อวิถีชีวิต ภาวะผู้นำ และการพัฒนาสังคม ค่านิยมมีบทบาทสำคัญในการกำหนดตัวตนของประเทศ ระบบเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมองค์กร อีกทั้งสามารถปรับเปลี่ยนและส่งต่อได้ ผู้นำและองค์กรที่ยึดมั่นในค่านิยมที่ดีมักนำไปสู่ความสำเร็จและความร่วมมือระหว่างประเทศ

Stephen & Mary (2021) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อพื้นฐานที่คนในสังคมมีร่วมกัน ซึ่งทำหน้าที่เป็นแนวทางในการตัดสินใจหรือแสดงพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน ค่านิยมช่วยกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกต้องหรือเหมาะสมในทางสังคม และมีผลต่อการประพฤติปฏิบัติและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจริยธรรม ความเชื่อ และวิถีชีวิตของบุคคลหรือกลุ่มคนในสังคมหนึ่ง ๆ

Stovall (2021) อธิบายถึง ความสำคัญของค่านิยมในองค์กร และวิธีนำค่านิยมมาใช้ให้เกิดผลจริง ค่านิยมที่แข็งแกร่งช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มั่นคง เพิ่มความไว้วางใจ และส่งเสริมการเติบโตของธุรกิจ การนำค่านิยมไปปฏิบัติจริงต้องอาศัยความสม่ำเสมอและการมีส่วนร่วมของทุกระดับในองค์กร

Pilch & Molind (2023) อธิบาย ค่านิยมทางสังคมในบริบทของพระคัมภีร์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรม ความเชื่อ และพฤติกรรมของผู้คนในยุคโบราณ หนังสือเน้นว่าค่านิยม เช่น เกียรติยศ ความสัมพันธ์ในชุมชน และความเคารพต่ออำนาจ ยังคงมีบทบาทสำคัญต่อสังคมและศาสนาในปัจจุบัน

Martin (2024) เน้นการส่งเสริม ค่านิยมของความอ่อนน้อม ถ่อมตน ตามที่ระบุในพระคัมภีร์ ค่านิยมนี้เชื่อมโยงกับการยอมรับผู้อื่น การฟัง และการปฏิบัติตามคำสอนของพระเจ้า โดยชี้ให้เห็นว่า ความอ่อนน้อมถ่อมตนช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความสงบสุขในสังคม

Paul Thagard (2013) กล่าวว่า ค่านิยมคือกระบวนการทางจิตใจและสมองที่รวมเอาความรู้และอารมณ์เข้าด้วยกัน

Pohl (2021) เน้นความสำคัญของการต้อนรับ หรือการให้ความอบอุ่นแก่ผู้อื่น ในฐานะค่านิยมพื้นฐานของคริสเตียน หนังสืออธิบายว่า การต้อนรับเป็นการแสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการแบ่งปัน ที่ไม่เพียงแต่ส่งผลดีต่อผู้รับ แต่ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งในชุมชน

Sacred Heart Education (n.d.) เน้นค่านิยมของ ความรัก ความเคารพ และการเติบโตทางจิตวิญญาณ ที่เน้นการพัฒนาทั้งด้าน จิตใจ ร่างกาย และจิตวิญญาณ ของนักเรียน หนังสือเน้นว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างบุคคล และการพัฒนาความรับผิดชอบต่องานสังคม โดยการใช้คุณค่าทางศาสนาและจริยธรรม

Sacred Heart School (n.d.) เน้นความสำคัญของ ค่านิยมที่ยึดถือในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ความเคารพ ความเอื้อเฟื้อ และการให้บริการผู้อื่น ค่านิยมเหล่านี้ถูกฝึกฝนและนำไปปฏิบัติในทุกด้านของการเรียนการสอน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นธรรม ความร่วมมือ และการเติบโตทางจิตใจให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในทุกด้านของชีวิต

ค่านิยม 8H มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ โดยสามารถบูรณาการเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Learning) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดยความหมายของ H แต่ละตัวมีดังนี้ 1) Heart: ความรักแท้ 2) Holy: ความดีงาม 3) Honest: ความซื่อสัตย์ 4) Honor: ความเคารพในเกียรติศักดิ์ศรี 5) Humble: ความสุภาพ 6) Home: ความเป็นพี่น้อง และเป็นหนึ่งเดียวกัน 7) Hope: ความหวัง 8) Hospitality: ความเมตตา กรุณา

กล่าวสรุปได้ว่า ค่านิยม 8H จึงเป็นหลักคุณธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาครู บุคลากร และนักเรียนในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณธรรม จริยธรรม และการดำเนินชีวิตที่ดี การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เพื่อเตรียมความพร้อมให้ทุกคนเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณธรรมในสังคม

ความสำคัญของค่านิยม 8H

ค่านิยม 8H สร้างขึ้นบนพื้นฐานทางจริยธรรมและคุณธรรมที่มั่นคงให้กับนักเรียน ซึ่งมีผลต่อการสร้างบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีทักษะในการปรับตัว และทำงานร่วมกับผู้อื่นในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนสามารถเผชิญกับความท้าทายทางสังคม เศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้อย่างมั่นใจ โดยความสำคัญของค่านิยมเหล่านี้สามารถแบ่งออกได้ดังนี้: (คณะกิตินิพนธ์พระพุทธรูปของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ, 2560, หน้า 112-114)

1. การสร้างคนให้เป็นคนดีของสังคม: ค่านิยม 8H มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีจริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความถ่อมตน (Humble) และการมีความซื่อสัตย์ (Honest) ค่านิยมเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างความเป็นคนดีที่สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและสร้างสรรค์

2. การเตรียมพร้อมสู่อนาคต: ค่านิยมเหล่านี้ไม่ได้เน้นแค่การพัฒนาทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิต เช่น Humble (ความสุภาพถ่อมตน) และ Hope (ความหวัง) การส่งเสริมความสุภาพและความหวังเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะทางสังคมและอาชีพ โดยมีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าเด็กที่มีความหวังสูงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในอนาคตสูง (อูรปรีดิ์ เกิดในมงคล, 2566, หน้า 61) Home (ความเป็นพี่น้อง): การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และชุมชนมีผลต่อการเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต โดยมีการศึกษาแสดงให้เห็นว่าบทบาทของครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศักยภาพให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สัมพันธภาพภายในครอบครัวนั้นสำคัญกับการเรียน เพราะจะทำให้มีความสุข เข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหาสามารถปรึกษากับคนในครอบครัวได้ทำให้มีกำลังใจในการเรียน (นันทวดี ทองอ่อน, 2561, หน้า 135)

3. ส่งเสริมความเป็นผู้นำ: Hospitality (ความเมตตา กรุณา): ความเมตตา กรุณาเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำที่ดี มีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและความเชื่อมั่นในทีมงาน ผู้นำที่มีความเมตตาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นบวก และช่วยเสริมการทำงานร่วมกัน การนำค่านิยมเหล่านี้มาใช้ในชีวิตประจำวันจะทำให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้นำที่มีคุณภาพ และสามารถนำพาสังคมไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. การพัฒนาจิตวิญญาณและความศรัทธา: ความศักดิ์สิทธิ์ (Holy) เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนยึดมั่นในหลักศาสนา และค่านิยมที่ดีงาม เป็นการสร้างสมดุลในชีวิตที่ผสมผสานระหว่างวิชาการและจิตใจ

5. การพัฒนาความสุขในการใช้ชีวิต: (Heart) การมีความรักแท้ต่อพระเจ้า เพื่อนมนุษย์ และธรรมชาติช่วยสร้างความสุขในชีวิตประจำวัน การแสดงความรักและการดูแลคนรอบข้างสามารถทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นและมีคุณค่าในชีวิต

ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น เต็มไปด้วยความรักและความสุข

ค่านิยม 8H เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน ให้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะในการแก้ปัญหาชีวิต ปฏิบัติงานที่ดี และพฤติกรรมดี เพื่อเตรียมพร้อมให้ทุกคนเติบโตเป็นคนดีที่มีคุณภาพ และสามารถสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้กับตนเองและสังคมได้อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

องค์ประกอบของค่านิยม 8H

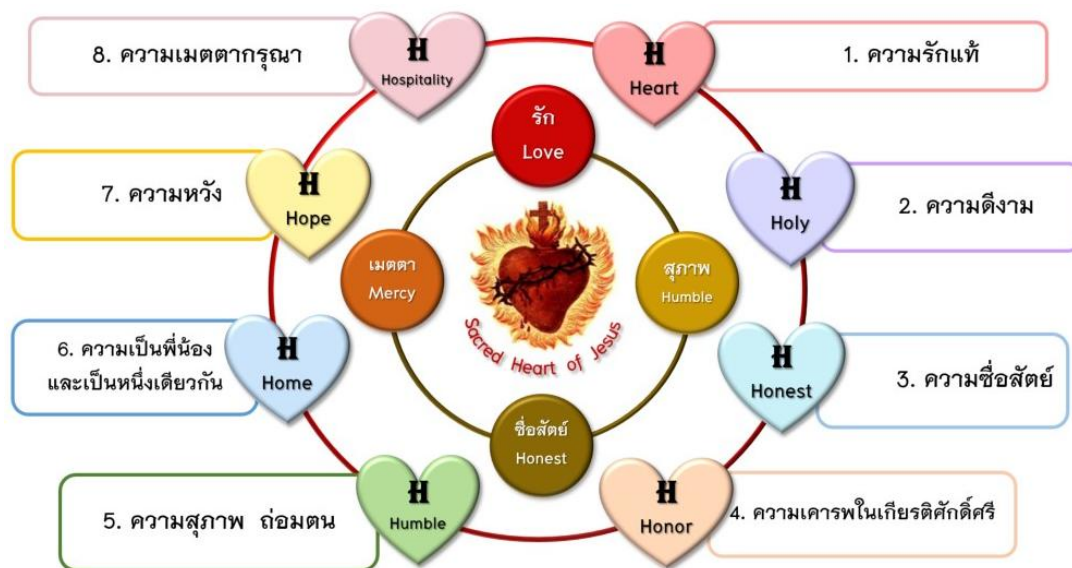
การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างค่านิยม 8H

การจัดการศึกษา (Educational provision) หมายถึง การดำเนินการทางการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อสนองความต้องการของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เช่น การจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ และการจัดการศึกษาทางเลือก (ราชบัณฑิตยสภา, 2564, หน้า 226) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของชาติไว้ในหมวดที่ 4 มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา

การจัดการศึกษาแบบศตวรรษที่ 21 มีพระเยซูเจ้า และคำสอนของพระองค์เป็นรากฐานของการเรียนการสอน ดังนั้น การศึกษาศาสนาที่นำคุณค่าแห่งพระวรสารมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนในทุกสายวิชา สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีลักษณะของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์อันดี เลียนแบบอย่างชีวิตของพระเยซูเจ้าที่ปฏิบัติความรักต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ที่ยากจน เจ็บป่วย และรอโอกาส

อีกทั้งมีเป้าหมายพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การจัดการศึกษาศาสนามีจุดมุ่งหมายที่จะหล่อหลอมนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกมิติ คือ ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และจิตวิญญาณ ซึ่งยังรวมถึงหลักคำสอนทางศาสนาที่ได้บันทึกไว้ในพระคัมภีร์ที่กล่าวว่า พระเจ้าสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ มนุษย์มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองด้วยสติปัญญา สู่ความสมบูรณ์ในตนเอง มีความรับผิดชอบ ควบคุมตนเองจากภายใน ตัดสินใจเลือกอย่างอิสระ สอดคล้องกับมโนธรรมที่เที่ยงตรง การศึกษาศาสนายังมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล คำนึงถึงศักยภาพทางร่างกาย สติปัญญา และจิตใจของมนุษย์แต่ละคนตามธรรมชาติของเขา เพราะธรรมชาติการเรียนรู้ของมนุษย์แต่ละคนแตกต่างกัน ดังนั้น การจัดการศึกษา คือ กระบวนการเข้าใจและยอมรับอย่างที่เขาเป็น เคารพในความเป็นมนุษย์ของเขา วางแผนจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เห็นคุณค่าในตนเอง และศักดิ์ศรีของมนุษย์แต่ละคน (สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย), 2567, หน้า 41–44)

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ นั้นมีบทบาทสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่ดีให้กับนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ จึงได้นำค่านิยม 8H มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม โดยเฉพาะในยุคดิจิทัล การปลูกฝังค่านิยม 8H จะช่วยพัฒนาคุณลักษณะส่วนบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ค่านิยม 8H จึงเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนในโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ทุกมิติ

ภาพประกอบ 1 อັตลักษณ์ และค่านิยม 8H

จากภาพประกอบสามารถแสดงรายละเอียดค่านิยม 8H ดังตารางนี้

ตาราง 1 ความหมายค่านิยม 8H และคำสอนของพระเยซูเจ้า

ค่านิยม 8H	ความหมาย	คำสอนของพระเยซูเจ้า
Heart: H1	ความรักแท้ มีความรัก ความเชื่อ ความศรัทธาต่อพระเจ้า และศาสนาที่นับถือ น้อมรับทุกสิ่ง อดทนทุกอย่าง และพากเพียร ที่จะรักพระเจ้าหรือศาสนาที่นับถือ และเพื่อนมนุษย์ แม้มีอุปสรรคหรือความยากลำบาก ... รักตนเอง ทำสิ่งที่ดีแก่ตนเอง เช่น รักในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ในการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ... รักบุคคลอื่น รัก กตัญญูต่อ บิดา มารดา และผู้มีพระคุณ เพื่อนพ้อง มิตรสหาย หรือแม้แต่ผู้ที่ไม่นับรักกับเรา ... รักสิ่งสร้างของพระเจ้า ดูแล รักษา สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และพลังงาน ให้คงอยู่สืบไป ... รักองค์กร สถาบัน สังคม และโลก	“พระเยซูเจ้าทรงรัก ผู้ที่เป็นของพระองค์ ซึ่งอยู่ในโลกนี้ พระองค์ทรงรักเขาจนถึงที่สุด” (ยน.13: 1) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,114)
Holy: H2	ความดีงาม การปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม ตามหลักธรรมของศาสนาที่นับถือ มีกาย วาจา ใจที่บริสุทธิ์ และรักจนถึงที่สุด หมั่นเพียรและฝึกฝนตนเอง ในการปฏิบัติความดี ฝึกฝนปฏิบัติตนโดยการอธิษฐานภาวนา หรือฝึกสมาธิให้มีสติ มีความสงบและสันติในจิตใจ สามารถปล่อยวางและยอมรับทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ได้อย่างมีสติ	“โปรดอย่าให้เป็นไปตามใจข้าพเจ้า ให้เป็นไปตามพระประสงค์ของพระองค์เถิด” (ลก.22: 42) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,062)
Honest: H3	ความซื่อสัตย์ การปฏิบัติตน เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ต่อตนเอง ทั้งด้านกาย วาจา ใจ การปฏิบัติตนซื่อสัตย์ ต่อผู้อื่น ทั้งด้านกาย วาจา ใจ รวมถึงการปฏิบัติตนซื่อสัตย์ต่อชุมชน สังคม และโลก พร้อมทั้งรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองที่แสดงออก	“คนที่ซื่อสัตย์ในเรื่องเล็กน้อย ก็จะมีซื่อสัตย์ในเรื่องใหญ่ด้วย” (ลก. 16:10) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,049)

ตาราง 1 (ต่อ)

คำนิยาม 8H	ความหมาย	คำสอนของพระเยซูเจ้า
Honor: H4	ความเคารพในเกียรติศักดิ์ศรี มีความเคารพ ในคุณค่า เกียรติ ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของตนเองและผู้อื่น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ยอมรับ เข้าใจในข้อจำกัด ให้เวลาและโอกาสแก่ตนเองและผู้อื่นในการเริ่มต้นใหม่ ให้โอกาสในการพัฒนาดนให้ดีขึ้น ยอมรับในวัฒนธรรม ความเชื่อ เชื้อชาติ ที่มีความแตกต่างกัน มีความเคารพในสิทธิมนุษยชนของผู้อื่น ในสังคมและ โลก เสริมสร้างและให้ความยุติธรรมในสังคม ปลุกฝังให้สังคมมีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม และสืบสานต่อไป	“ถ้าเราทำให้ชีวิตจะไหลออกจาก ภายในผู้นั้น” (ยน. 7: 38) (คณะกรรมการ คาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,098)
Humble: H5	ความสุภาพ ถ่อมตน อ่อนน้อม ไม่แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่หยิ่งโส หยาบคาย ก้าวร้าว รุนแรง ต่อดนตนเองและผู้อื่น มีความนุ่มนวล เรียบร้อย เรียบง่าย พอเพียง มีความสุภาพ ทั้งด้วยกาย วาจา และจิตใจ	“จงเอาแอกของเราแบกไว้ แล้วเรียนจาก เรา เพราะว่าเราสุภาพและใจอ่อนน้อม และจิตใจท่านทั้งหลายจะได้พัก” (มธ.11: 29) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 1,939)
Home: H6	ความเป็นพี่น้อง และเป็นหนึ่งเดียวกัน เป็นความรักที่ให้อภัย มีความเป็นพี่น้อง ความเป็นหนึ่งเดียวกัน มีความสมานฉันท์ เป็นครอบครัวเดียวกัน มีความเข้าใจกัน เป็นกัลยาณมิตรที่ดีและจริงใจ ต่อกันและสามารถพึ่งพาอาศัยกันและกันได้ ไม่อิจฉาริษยา ไม่ก่อให้เกิด ความแตกแยก รู้จักที่จะให้อภัยต่อความผิดบกพร่องของตนเองและผู้อื่น	“ทหารคนหนึ่งใช้หอกแทงด้านข้าง พระวรกายของพระองค์โลหิตและน้ำ ก็ไหลออกมาทันที” (ยน.19: 34) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,130)
Hope: H7	ความหวัง มีการกำหนดเป้าหมาย หรือเป้าหมายสูงสุดในชีวิตของตนเอง มีความหวังในการเรียนรู้ ในการพัฒนาดนเอง และในการดำเนินชีวิต มีความหวังและปรารถนาดีต่อผู้อื่น สังคมและโลก เพื่อให้เกิดการพัฒนา และความเจริญก้าวหน้าที่ดีขึ้น	“ถ้าเมล็ดข้าวไม่ได้ตกลงในดินและตายไป มันก็จะเป็นเพียงเมล็ดเดียวเท่านั้น แต่ถ้ามันตาย มันก็จะบังเกิดผลมากมาย” (ยน.12: 24) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,111)
Hospitality: H8	ความเมตตากรุณา เป็นความรักที่เปิดอก มีความเมตตากรุณา และมีน้ำใจ ต่อผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทร เห็นใจ มีมิตรไมตรีที่ดี มีท่าทีต้อนรับและเปิดรับทุกคนด้วยใจจริง ใจกว้าง ช่วยเหลือ แบ่งปัน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว	ว่า “ผู้มีใจเมตตา ย่อมเป็นสุข เพราะเขา จะได้รับพระเมตตา” (มธ.5: 7) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 1,924)

แนวทางการบูรณาการคำนิยาม 8H ในการจัดการศึกษา ในโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์

1. การบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอน
 - ออกแบบเนื้อหาทุกรายวิชาที่สะท้อนคำนิยาม 8H ในแผนการสอน
 - ใช้กิจกรรมกลุ่มในการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามัคคีและความร่วมมือ

- ใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้เชิงบูรณาการ
2. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณค่า
 - กิจกรรมจิตอาสา เพื่อปลุกฝัง Hospitality ผ่านการช่วยเหลือชุมชน
 - กิจกรรมสร้างความอบอุ่นในโรงเรียน เช่น กิจกรรม Home Room ที่เน้นการสานสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

3. การสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาที่สะท้อนค่านิยม 8H

- บทบาทของครูและผู้บริหาร: เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามค่านิยม 8H

- บทบาทของครูและผู้เรียน: มีส่วนร่วมในการสร้างสังคมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม โดยมีการจัดทำโครงการบันไดคุณธรรมของครู และนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างค่านิยม 8H ในโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ แบ่งเป็นระดับชั้น ดังนี้

* ระดับปฐมวัย

- 1) กิจกรรมรัก...พ่อ...แม่...รัก...สู่อ้อมหัตถ์พระหฤทัย
- 2) กิจกรรมพระหฤทัยกับศาสนธรรมนำชีวิต
- 3) กิจกรรมพระหฤทัยสืบสานรักษ์สิ่งสร้าง 5Rs
- 4) กิจกรรมจิตอาสา

ฯลฯ

* ระดับประถม

- 1) กิจกรรมปันด้วยใจให้ด้วยรัก
- 2) กิจกรรมพระหฤทัยสืบสานรักษ์สิ่งสร้าง 5Rs
- 3) กิจกรรมพระหฤทัยกับศาสนธรรมนำชีวิต
- 4) กิจกรรมบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์ความดี นักเรียนมีความเชื่อ และความศรัทธาต่อพระเจ้า และศาสนาที่ตนเองนับถือ
- 5) กิจกรรม Home Room Learning นักเรียนได้นำความรู้ มีความเข้าใจตามคุณลักษณะความรักแบบพระหฤทัย และค่านิยม 8H มาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

6) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ให้นักเรียนรู้จักดูแลสุขภาพตนเอง มีสุขนิสัยที่ดี และรักการออกกำลังกาย

ฯลฯ

* ระดับมัธยม

- 1) กิจกรรมปันด้วยใจให้ด้วยรัก
- 2) กิจกรรมพระหฤทัยกับศาสนธรรมนำชีวิต
- 3) กิจกรรมพระหฤทัยสืบสานรักษ์สิ่งสร้าง 5Rs
- 4) กิจกรรมต่อต้านอบายมุข มีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองจากอบายมุขทุกชนิด
- 5) กิจกรรมจิตอาสาด้วยรักและรับใช้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้รอโอกาส ผู้สูงอายุ

6) กิจกรรมกล้าแผ่นดินด้วยพลังบวร นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีจิตอาสาทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

ฯลฯ

การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปลูกฝังค่านิยม 8H ในด้านต่าง ๆ

เป็นการประเมินผลแบบองค์รวม โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสะท้อนคิด และแฟ้มสะสมผลงาน

ผลที่เกิดขึ้นจากการปลูกฝังค่านิยม 8H ในด้านต่าง ๆ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และผู้ปกครอง ในสถานศึกษา ดังนี้

ผู้บริหาร มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเน้นคุณธรรมจริยธรรมในผู้เรียน โดยใช้ค่านิยม 8H เป็นกรอบในการพัฒนา ทั้งด้านสังคมและจิตใจ การบูรณาการแนวทางนี้ช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครู มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมผ่านการเป็นแบบอย่างที่ดีและการสนับสนุนที่มีความหมาย การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา ค่านิยม 8H ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากครู จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนและสังคมอย่างยั่งยืน

ผู้ปกครอง มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างค่านิยม 8H ผ่านการเป็นแบบอย่างที่ดีและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างบรรยากาศในครอบครัวและการช่วยเหลือชุมชน การสนับสนุนดังกล่าวช่วยพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และความสมดุลในชีวิตของผู้เรียน การร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชนช่วยสร้างความเข้าใจในความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม

ผู้เรียน ได้รับการกระตุ้นให้ปฏิบัติตามค่านิยม 8H ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางบวกและยั่งยืน ความเข้าใจในคุณธรรมช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในโรงเรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี การพัฒนาเหล่านี้ช่วยสร้างสังคมที่มีคุณธรรมเป็นพื้นฐาน เพื่อผู้เรียนจะได้มีความพร้อมและสามารถพัฒนาตนเองสู่การศึกษาในยุคปัจจุบัน

ได้เป็นอย่างดี สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรดำเนินไปในแนวทางที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางการศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นการบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมเป็นรากฐานสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ คุณค่าทางศีลธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความเมตตา ความสุภาพถ่อมตน และความกตัญญู มิใช่เพียงองค์ประกอบเสริมในหลักสูตร หากแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่หล่อหลอมบุคลิกภาพของผู้เรียนให้สามารถดำรงตนอย่างมีจริยธรรมในสังคม อย่างไรก็ตาม กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมดังกล่าวต้องอาศัยเวลาและการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจถูกจำกัดโดยกรอบเวลาของการศึกษาในระบบ ส่งผลให้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมต้องอาศัยการบูรณาการทั้งในระดับครอบครัว สถานศึกษา และสังคมโดยรวม

ในบริบทของโลกปัจจุบันที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระบวนการศึกษาจึงมิได้จำกัดอยู่เพียงการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ แต่จำเป็นต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนในมิติที่หลากหลาย ทั้งด้านความคิดเชิงวิพากษ์ ความสามารถในการปรับตัว และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมุ่งเน้นทั้งการเสริมสร้างทักษะทางวิชาการและการพัฒนาสมรรถนะทางจริยธรรมควบคู่กัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการขยายผลที่เป็นรูปธรรมและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบาย ควรมีการส่งเสริมและเผยแพร่บทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในบริบททางการศึกษาที่หลากหลาย การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน

ที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

สรุป

บทความนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่ออธิบายค่านิยม 8H ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมและทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล และสถานศึกษาพระหฤทัยคอนวেন্টให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม โดยใช้ค่านิยม 8H เป็นแนวทางหลักในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และทักษะที่จำเป็นต่อชีวิต ซึ่งสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่มุ่งสร้างบุคคลที่มีความรอบรู้ มีคุณธรรม และเป็นผู้นำที่ดีในสังคม ค่านิยม 8H มีบทบาทสำคัญในบริบทของโรงเรียน โดยช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจิตใจ ส่งเสริมความเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์ และความรักในการทำความดี ผ่านกิจกรรมจิตอาสาและการพัฒนาจิตสำนึก 2) ด้านสังคม ปลูกฝังความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเคารพสิทธิของผู้อื่น ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน 3) ด้านสติปัญญา กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และการลงมือทำ ผ่านการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง

ผลกระทบเชิงบวกของค่านิยม 8H ที่สถานศึกษาพระหฤทัยคอนวেন্টจัดขึ้นและมีผลดีต่อผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนมีทักษะชีวิต และคุณธรรมที่แข็งแกร่ง เช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตา และความเคารพผู้อื่น มีสุขภาพกายและใจที่ดี พร้อมทั้งทักษะการจัดการอารมณ์ มีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ และสามารถปรับตัวในโลกยุคใหม่ ผลดีต่อสถานศึกษา ได้แก่ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาแบบองค์รวม เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง เพิ่มคุณภาพการศึกษา ผ่านการบูรณาการความรู้ ทักษะ และคุณธรรม ส่งเสริมภาพลักษณ์ของโรงเรียนว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่า ส่วนผลดีต่อชุมชนและสังคม ได้แก่ ช่วยสร้างพลเมืองที่มีจิตสำนึกสาธารณะและพร้อมเป็นผู้นำในอนาคต ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน สนับสนุนการสร้างสังคมที่มีคุณธรรมและความเป็นอยู่ที่ดี

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์. (2557). *พระคัมภีร์คาทอลิก ฉบับสมบูรณ์ Thai Catholic Bible Complete Version*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์.
- คณะกิตินิพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. (2560). *ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางจิตตารมณ์พระหฤทัยของพระเยซูเจ้า 2017–2026*. กรุงเทพฯ: คณะกิตินิพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.
- _____. (2560). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาตามแนวทางจิตตารมณ์พระหฤทัยของพระเยซูเจ้า ปีคริสต์ศักราช 2017–2021*. กรุงเทพฯ: คณะกิตินิพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.
- นันทวดี ทองอ่อน. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 12(1), 129–138.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2558). *ความเป็นครู* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2564). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย). (2567). การเคลื่อนไหวในวงการศึกษาและการศึกษาคาทอลิก. *การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย*, 51(พฤษภาคม 2566–เมษายน 2567), 41–44.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). 2562. *เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.).
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2556). *ทุนชีวิต*. เข้าถึงได้จาก <https://knowledges=ทุนชีวิต>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุริยเดว ทรีปาตี. (2560). *ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: บีเคเคโปร.
- อุรปริย เกิดในมงคล. (2566). การศึกษาลักษณะความหวังทางการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 39(2), 54–65.
- Limthanakom, N., Lauffer, W., Mujtaba, B. G., & Murphy Jr, E. F. (2008). The Ranking Of Terminal And Instrumental Values By Working Professionals In Thailand, Singapore And The United States: What Is Important And How Do They Impact Decision-Making?. *International Business & Economics Research Journal (IBER)*, 7(4), 45–60.
- Martin, D. (2024). *Bible Verses About Humility*. Independently Published.
- Paul Thagard. (2013). *What Are Values?*. Posted April 16, 2013. Retrieved from <https://www.psychologytoday.com/us/blog/hot-thought/201304/what-are-values>
- Pilch, J. J., & Malina, B. J. (2023). *Handbook of Biblical Social Values, Third Edition*. Hendrickson Publishers.
- Pohl, C. D. (2021). *Making Room, 25th Anniversary Edition: Recovering Hospitality as a Christian Tradition*. Eerdmans.
- Rai, M. (2020). *The Values Compass: What 101 Countries Teach Us About Purpose, Life, and Leadership*. London: Ebury Press.
- Sacred Heart Education. *Philosophy of Sacred Heart Education*. Retrieved from <https://www.sacredheartusc.education/mission/educational-philosophy>
- Sacred Heart School. (n.d.). *Ethos and Values*. Retrieved from <https://www.sacredheart312.herts.sch.uk/ethos-and-values-1/>

- Schwartz, S. H. (2012). An overview of the Schwartz theory of basic values. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1), 1–20.
- Stephen P. R. & Mary A. C. (2021). *Management* (14th ed.). New York: Pearson Education.
- Stovall, E. G. (2021). *Values: How to Bring Values to Life in Your Business*. Independently Published.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร